

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIX., číslo 6

27. 3. 2022 / neprodejné

Z OBSAHU	Kristus nebo opice	04
	Nacházíme se v situaci, která předznamenává vládu Antikrista	12
	Tichý skandál ukrajinských náhradních matek	15

Nicolas de Verdun: Jonáš ve velrybě. Z oltáře v rakouském augustiniánském klášteře Klosterneuburg (cca 1181)

Ninive

Postní čas jsme začali prožívat v naději konce čínské chřipky, ale zároveň na počátku války na Ukrajině. Zvedla se neskutečná vlna solidarity, ne nepodobná té na začátku zmíněné chřipky před dvěma léty. Mnozí pomáhají, jak to jen jde. Zvládli jsme chřipku, zvládneme i pomoc Ukrajině. Opravdu MY? Vždy, když člověk spoléhá na sebe, výsledky jsou přinejmenším nejisté. Použití finančních prostředků, zneužívání pomoci, situace... A pak, kde je příčina toho mnohého, čeho jsme svědky?

V prvním postním týdnu ve středu se četlo z Lukášova evangelia, kde Ježíš mluví o zlém pokolení, které hledá znamení, ale jemuž nebude dáno jiné znamení, než znamení Jonášovo (Lk 11,29–32). Město Ninive, v němž prorok Jonáš

na pokyn Hospodina kázal, se zachránilo od zkázy, když lidé uposlechli výzvy k obrácení. A pokání a obrácení nekonal jen prostý lid, ale sám král tohoto města a rozkázal též tak činit celému městu, změnit své hříšné chování a odvrátit se od nepravosti a velmi důrazně; ba dokonce tento požadavek nebyl směřován jen k lidem, ale i k bravu a skotu. Výzva, rozkaz jdoucí až do morku kosti. A Bůh město uchránil od zkázy, které mu hrozilo (Jon 3, 1-10).

Hledáme a vnímáme znamení? Opakovaně zaznívají výzvy k pomoci jakoukoli formou. Jistě je potřeba pomáhat fakticky, ale bez toho, aby se člověk obrátil a důvěřoval a spoléhal na Boha, pomoc bude jen lidská. Jsou mnozí a vím o mnoha společenstvích, které se sna-

ží pomoci neúčinněji, a to upřímným a poctivým prožíváním půstu v modlitbě, odříkání a almužně. Ale nějak postrádám důrazné výzvy, až rozkaz „shora“, od mocných v církvi, a to konkrétním způsobem.

Jeden můj spolubratr, historik, poznamenal, že kdykoli v dějinách církve či ve světě byl větší průšvih, konalo se pokání, půst či jiné kající skutky. Sám Ježíš v odpovědi na to, kdy učedníci nemohli vyhnat zlého ducha, stvrzuje, že je to možné jen postem a modlitbou. Tedy, nebojme se kleknout na kolena.

*P. Maximilián R. Rylko, O.Praem.,
administrátor Římskokatolické farnosti
Keblov*

Pákistánec Bašír jmenován služebníkem Božím

Bašír zemřel 15. března 2015, když sebevražední pumoví atentátníci zaútočili na katolický kostel sv. Jana a na anglikánský kostel Christ Church pákistánské církve.

Když se roku 2015 sebevražedný pumový atentátník pokoušel v Pákistánu vstoupit do katolického kostela, zastavil ho dvacetiletý dobrovolný strážce.

„Zemřu, ale dovnitř tě nepustím,“ opakoval teroristovi, vyzbrojenému výbušninami. Útočník pak bombu odpálil, čímž ihned zabil sám sebe a muže, který byl nyní uznán jako kandidát na kanonizaci: Akáše Bašíra.

Díky jeho činu byl kostel – s více než tisíci katolíky uvnitř – uchráněn před přímým výbuchem. Oba kostely, o kterých se zmiňujeme, se nacházejí v Lahore, v jedné z největších křesťanských čtvrtí v zemi.

Podle *Vatican News* se k útokům, které zabily sedmnáct lidí a dalších sedmdesát zranily, později přihlásila teroristická skupina Tehreek-e-Taliban Pakistan Jamaatul Ahrar (TTP-JA).

Tyto počty mohly být mnohem vyšší, kdyby byl Bašír nehlídal u vchodu katolického kostela sv. Jana.

O necelých sedm let později, 31. ledna, lahorský arcibiskup Sebastian Shaw oznámil, že Vatikán přijal Akáše Bašíra jako služebníka Božího, což je titul, který se propůjčuje kandidátovi na svatořečení, zatímco se bedlivě zkoumá jeho život a dílo.

Podle *UCA News* arcibiskup tuto zprávu o Bašírovi, absolventovi tamního Technického institutu Dona Boska, ohlásil v den svátku sv. Jana Boska.

Otec Francis Gulzar, generální vikář lahorské arcidiecéze, v reakci na to označil tuto událost za „velký den pro katolickou církev v Pákistánu“, píše se ve zprávě *UCA News*.

„Obětoval svůj život pro záchranu životů křesťanské komunity v katolickém kostele sv. Jana,“ řekl generální vikář. „Je prvním pákistánským křesťanem, který byl povýšen mezi svatý Boží lid.“

Otec Akáše Bašíra, Emmanuel Bašír, řekl, že o té zprávě ze začátku nevěděl.

„Jeden z mých synů mi řekl, že v kostele je speciální mše,“ sdělil pro *UCA*

Akáš Bašír. Foto: AED

News. „Je to pro nás obrovská čest. Akáš symbolizuje sílu křesťanské víry v naší zemi. Modlím se, aby všechny kroky ke svatořečení proběhly bez potíží.“

Vatican News s odkazem na salesiánskou zpravodajskou agenturu ANS uvedly, že Kongregace pro blahorečení a svatořečení lahorskou arcidiecézi otevřením případu mučednické smrti Akáše Bašíra pověřila loni v listopadu.

Bašírova matka Naz Bano ještě předtím internetovému časopisu *Aid to the Church in Need* sdělila, že její syn se k dobrovolným bezpečnostním hlídkám v jejich kostele přidal v listopadu 2014.

„Po sebevražedném pumovém atentátu na kostel Všech svatých v Pešaváru v roce 2013 sháněly dobrovolníky všechny denominace,“ vysvětlovala. „Akáš to se svými kamarády probíral a tři měsíce trval na tom, že chce strážit kostel. Byl připraven obětovat život, pokud mu Bůh dá příležitost ochránit druhé.“

Pamatovala si, jak v den, kdy zemřel, slyšela výbuch.

„Ulice byly plné lidí,“ vzpomínala.

„Když jsem uslyšela druhý výbuch, spěchala jsem s nejmladším synem ke katolickému kostele.“

Nakonec našla, koho hledala: svého syna.

„Hledala jsem Akáše mezi chlapci, kteří stáli u vchodu do kostela,“ vyprávěla. „Ale on ležel v prachu. Pravou ruku měl skoro odtrženou. Nemohla jsem uvěřit vlastním očím.“

Dnes podle jejích slov strážil kostel další z jejích synů, Arslan, „aby nahradil svého bratra“.

„Nebránili jsme mu,“ uvedla. „Nemůžeme našim synům bránit ve službě církvi. Je to jejich rozhodnutí.“

Svého syna Akáše popisovala jako „součást mého srdce“.

„Ale naše štěstí je větší než náš zármutek,“ sdělila *ACN*. „Byl to obyčejný chlapec, který zemřel na cestě Páně a zachránil kněze a věřící. Lidé ho měli rádi. Akáš je naším světcem už teď.“

National Catholic Register
Katie Yoderová / CNA

Poutní dům Velehrad požehnan po rekonstrukci

Poutní dům Velehrad v Římě vstoupil do nové etapy své existence. Po sedmileté rekonstrukci a dvouleté pandemické odmlce byl slavnostně požehnan a symbolicky odevzdán, aby plnil i nadále svou úlohu duchovního centra a oázy českých poutníků ve Věčném městě.

Foto: P. Ondřej Taláš

Nově rekonstruovaný areál poutního domu Velehrad požehnal arcibiskup Jan Graubner za přítomnosti většiny českých a moravských biskupů, kteří v tomto domě pod Janikulem, na římské Via delle Fornaci, právě dokončili duchovní cvičení. Slavnostní okamžik pečlivě připravily sestry Společnosti sester Ježíšových, které se spolu s P. Damiánem Jiřím Škodou starají o chod poutního domu. Pozvání přijal někdejší apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Giuseppe Leanza, velvyslanec ČR při Svatém stolci Václav Kolaja, ale nechyběli ani projektanti a realizátoři rekonstrukce, její iniciátor P. Jaromír Zádřapa a vedení papežské koleje Nepomucenum, jejíž rektor P. Roman Czudek zároveň předsedá Asociaci Velehrad.

Velké dílo rekonstrukce

Poutní dům založil v roce 1968 kardinál Josef Beran. V letech 2013–2020 prošel generální rekonstrukcí a po odkladu způsobeném dvouletou pandemickou přestávkou je římský Velehrad nyní připraven znovu přijímat poutníky, jak je k tomu určen, říká otec Czudek. Dům byl založen v době nesvobody. Dlouhá léta sloužil především exulantům a jeho provoz zabezpečovali salesiáni. Posledním z nich byl otec Jaromír Zádřapa,

který v roce 2013 započal velké dílo rekonstrukce. „Když se ohlížím zpátky, vnímám to jako velký počin. Vstupovali do toho s velkou odvahou,“ dodává otec Czudek, který stojí v čele Náboženského střediska Velehrad, jemuž poutní dům patří. Pod vedením otce Jaromíra byla dokončena rekonstrukce původní historické budovy a přílehlého nižšího domu, ve kterém je jídelna. Dostavbu třetího křídla objektu pak vedli P. Pavel Schwarz a P. Hynek Šmerda.

Arcib. Graubner o lásce k nepřátelům: Dovolit, aby On miloval v nás

Požehnání předcházela mše svatá v nové kapli poutního domu. S arcibiskupem Graubnerem koncelebroval kardinál Duka, již zmíněný arcibiskup Leanza a všichni přítomní biskupové a kněží. V pohnuté době, kdy s modlitbou a úzkostí celý svět sleduje ruskou invazi na Ukrajinu, zněl kapli českého poutního domu nejradiálnějším z evangelních nároků: Milujte své nepřátele. Nadlidský požadavek, který lze naplnit jedině tehdy, bude-li v nás žít a jednat Ježíš.

„Sobota po první neděli postní nabízí velmi silnou myšlenku: Já Hospodin jsem vás zavázal a vy jste si zavázali mě. Lid se stává Hospodinovým lidem, když plní Jeho slovo, když jej hledá a když žije Boží slovo. A tím se Hospodin zavazuje, aby lid chránil“ – kázal arcibiskup Graubner. „V evangeliu jde Ježíš ještě dál. Když žádá po učednících, aby milovali nejen své přátele, ale i nepřátele, což je věc přesahující lidské síly. Milovat nepřátele jsme schopni jedině tehdy, když máme v sobě Boha, který je láska. Nestačí hledat Jeho cesty, ale nechat v sobě žít Jeho. Dovolit, aby Jeho ruce v nás pomáhaly a On aby v nás miloval.“

Johana Bronková, cirkev.cz

SLOVO KNĚZE

Poslední dobou se mi hlavou honí myšlenka, jakou cenu má vlastně lidský život. Konkrétně pak pro nás, obyvatele České republiky. Odhlédnuto od současné mediální „masírkou“ by se dalo soudit, že je to ten ukrajinský, ale je tomu opravdu tak. Jistě se všichni shodneme na tom, že jakákoli invaze na svrchované území samostatného státu je víceméně odsouzená, zvláště umírají-li při ní civilové. A zvláště pokud jsou útoky zacílené na civilní cíle, jako jsou školy, nemocnice atp. Je pak pochopitelné, že se vzedme vlna emocí a odsouzení stíhá odsouzení, ať již z úst politiků či z řad prostých občanů.

Jenže, naše myšlení je značně selektivní. Přemýšlel jsem, zda to působí vzdálenost a nějak mi to nevychází, neboť Bělehrad (bombardování v roce 1999 bez mandátu OSN) je blíže ku Praze než Kyjev. Pravda, ostatní cíle bombardování a zabíjení civilistů jsou dál než Bělehrad a Kyjev. Namátkou Irák, Afghánistán, Libye, Sýrie nebo Jemen. Opravdu ale životy tamních obyvatel platí za míň než ty ukrajinské??? Mohli snad obyvatelé Iráku za to, že podle generála Powella jejich diktátor hromadil zbraně hromadného ničení (prokázána a přiznaná lež výše zmíněného generála)? Mohli snad obyvatelé Sýrie za to, že jejich prezident byl označen za diktátora, ač v této zemi platila a stále platí ústava, která přiznává stejná práva všem občanům, což je v zemích, kde převažuje islám zcela raritní? A tak bychom mohli pokračovat...

Vychází mi z toho jedno; cenu lidského života v tomto světě určují média. Jenže, my přece nejsme z tohoto světa a máme svá vlastní média: Písmo svaté, tradici a magisterium. A dle těchto „našich médií“ má každý lidský život stejnou cenu. Cenu, kterou zaplatil náš Pán na Kalvárii až do poslední kapky své krve.

Můžeme o tom rozjímat třeba při tradiční postní pobožnosti, křížové cestě, popř. při modlitbě bolestného růžence.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

KDO JE BEZ HŘÍCHU, AŽ HODÍ KAMENEM

3. dubna 2022 – 5. neděle postní – Jan 8,1–11

Augustin

Již dříve si všimli jeho velké laskavosti, neboť o něm bylo předpovězeno: vytáhni a bojuj za pravdu, lásku a spravedlnost (srov. Ž 45,5). Jako učitel tedy přinášel pravdu, jako vysvoboditel laskavost a jako soudce spravedlnost. Lidé uznávali jeho slova za pravdivá a jeho zdrženlivost vůči nepřátelům za laskavou. Proto našli pohoršení ve třetí věci, totiž ve spravedlnosti. Říkali si totiž: „Když ji přikáže propustit, nezachová spravedlnost. Zákon totiž nemohl nařídit nic nespravedlivého, a proto se odvolávají na zákon: 5 Mojžíš nám v zákoně přikázal takové ženy kamenovat. A aby neztratil laskavost, pro kterou byl mezi lidmi oblíbený, nařídí, aby ji propustili. Proto se ptají na jeho soud a říkají: „Co říkáš? Tak ho budeme moci obžalovat a obvinít z porušení zákona, proto evangelista dodává - ale to řekli, aby ho pokoušeli a obvinili. Pán však ve své odpovědi zachová spravedlnost a neodchýlí se od laskavosti, neboť Ježíš šel za ním, sklonil se a prstem psal na zem.

Neřekl „nekamenujte jí“, aby to nevypadalo, že mluví proti Zákonu. A v žádném případě ani neřekl „ukamenujte jí“, protože nepřišel ztratit, co našel, ale hledat, co bylo ztraceno. Co tedy odpověděl? Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí kamenem po ní. To je hlas spravedlnosti. Nechť je potrestán hříšník, ale ne hříšníci. Nechť je Zákon naplněn, ale ne těmi, kdo ho porušují.

Probodl je kopím spravedlnosti. Kvůli své dobrotě se však nedíval, jak padají, ale odvrátil od nich zrak; proto následoval a znovu se sklonil a psal na zem. Zbývaly tedy dvě věci: bída a milosrdenství, neboť za nimi šel sám Ježíš a žena stála uprostřed. Tato vyděšená žena pravděpodobně doufala, že ji potrestá ten, u něhož nenašla žádný hřích. On však, jakmile zahnal své protivníky spravedlivým slovem, pozvedl k ní své laskavé oči a zeptal se jí; následovalo 10 Ježíš se napřímil

Lucas Cranach starší: Kristus a cizoložnice (1532)

a zeptal se jí: Ženo, kde jsou? Cožpak tě nikdo neodsoudil? Odpověděla: Nikdo, Pane. Dříve jsme slyšeli hlas spravedlnosti, nyní slyšme hlas laskavosti.“ Ježíš jí řekl: Ani já tě neodsuzuji, i když ses možná bál, že tě odsoudím, protože jsi na mě nenašel žádný hřích. Co se děje, Pane? Nejsi milostiv hříchu? Jistěže ne; všimněte si, co následuje: Jdi a už nehřeš! Proto také Pán odsoudil, ale hřích, ne člověka. Kdyby byl učitelem hříchu, řekl by: „Jdi a žij, jak chceš; buď si jist, že tě vysvobodím. Vysvobodím tě, ať hřešíš sebevíc, i z muk pekla a podsvětí. To však neřekl. Ať si toho všimnou ti, kdo milují dobrotu v Pánu, a ať se bojí této pravdy: Hospodin je trpělivý i spravedlivý.

Alkuin

Sedět znamená pokoru Vtělení. Když

tedy Pán seděl, lidé k němu přicházeli; když se díky své lidské přirozenosti zviditelnil, mnozí mu začali naslouchat a věřit v něj, protože jim byl blízký svou lidskou přirozeností. Krotcí a prostí lidé se Pánově řeči obdivovali, ale zákoníci a farizeové se vyptávali, ne aby se nechali poučit, ale aby nastražili pravdě léčku.

Gregor

Kdo nesoudí nejprve sám sebe, neumí spravedlivě soudit druhého. A i když to ví z doslechu, nemůže správně posoudit zásluhy druhého, když se sám považuje za nevinného, a nemá tedy žádné kritérium pro posuzování.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

KRISTUS NEBO OPICE

Mezi klasická starozákonní místa, která křesťanská tradice v duchovním smyslu vztahuje na hřích andělů, patří výrok ke vzpurnému Jeruzalému: „Dávno jsi už zlámala své jho, roztrhla své provazy, řeklas: „Nebudu sloužit““ (Jer 2, 20), nebo též k pyšnému babylonskému tyranovi: „Jak jsi spadla z nebe, jitřenko (...) v srdci sis říkal: „Na nebe vystoupím, nad Boží hvězdy vyvýším svůj trůn (...) vystoupím nad výšiny oblaků, vyrovnám se Nejvyššímu““ (Iz 14, 12–14).

Když se nad tímto druhým citátem, jenž vystihuje pyšnou touhu části andělů být jako Bůh, zamýšlí sv. Tomáš Akvinský (*Suma proti pohanům* III, 109), vysvětluje ho následovně: padlý anděl v nezřízené sebelásce vyvýšil sebe, své vlastní dobro, jakožto nejvyšší cíl a míru všeho ostatního, což ovšem náleží jen Bohu.

Jak totiž Andělský učitel ukazuje, se zaměřením vůle k sobě a k vlastnímu dobru je tomu jinak u tvora a u Boha. V případě Boží vůle zaměření k vlastnímu dobru nemůže být nezřízené či hříšné, protože Bůh je, objektivně vzato, absolutním a svrchovaným dobrem, tedy nejzazším cílem (*finis ultimus*), k němuž je vše ostatní uspořádáno. Dobro tvora však objektivně není dobrem nejvyšším, naopak je podřízeno a uspořádáno vzhledem k vyššímu (tedy Bohu). Tvor proto zhrěšit může a činí tak, když ve svém zaměření k vlastnímu dobru vystoupí ze správného řádu přilnutím k sobě jakožto nejvyššímu cíli. V tomto případě vlastní dobro již nepořádá vzhledem k Bohu (od něhož se jakožto od pravého cíle odvrací), ale nahlíží ho jako poslední cíl, k němuž má být uspořádáno vše ostatní. Vlastní stvořená dokonalost je tak v pyšné vůli anděla brána jako nejvyšší míra všeho. To ovšem z povahy věci náleží jen Bohu. V tomto smyslu tedy chtěl být padlý anděl jako Bůh. Z tohoto základního pokřivení vůle pak vyvěrají další hříchy: nenávisť k Bohu, který je v rozporu s démonovou pýchou a podrobuje ho trestu, závist vůči lidem, kteří by mohli dojít blaženosti, o níž démon přišel, a podobně.

Je zajímavé si všimnout, jak se tato touha padlých andělů „vyrovnat se Nejvyššímu“ odráží zde na zemi v mnoha hříších či strukturách zla, které se jistě neuskutečňují bez vlivu „knížete toho-

Sebastiano Conca: Šalomunova modloslužba (cca 1750)

to světa“ (Jn 12, 31). Nejnápadnějším příkladem jsou zřejmě obřady či kultury zaměřené více či méně explicitně k démonům. Tento hřích Starý zákon kárá dokonce i v Izraeli, jak dosvědčuje Žalm 106, 36–37: „Uctívali s nimi (s pohany) jejich modly, které pro ně byly nástrahou, takže svoje syny a své dcery přinášeli v oběť démonům“ (viz též např. Dt 32, 17). Apoštol Pavel pak v souvislosti s pohanskou idolatrií praví: „Co tím chci říci? Že snad maso obětované modle něco je? Nebo že modla něco je? Ale říkám toto: Když přinášejí nějakou oběť, obětují to démonům, a ne Bohu“ (1 Kor 10, 19–20). Neprojevuje se zde snaha padlého anděla, „opice Boží“, jak říkal Tertulián, zaujmout místo toho, jímž a pro něhož byl člověk stvořen, jehož má adorovat v pravé bohopoctě a jemuž má, na základě nadpřirozeného povolání v Kristu, „na každém místě obětovat a přinášet oběť čistou“ (Mal 1, 11)?

Stopu toho, který se chtěl vyrovnat Bohu, lze ovšem zachytit i v jiných aspektech příznačných pro ducha světa. Patrná

je například snaha předefinovat člověka, vytvořit jakési lidství 2.0. Předávání života se tak přesouvá do technického procesu, přijetí toho, co je shůry dáno člověku „stvořenému jako muž a žena“, se mění na svévolnou sebekonstrukci, zatímco transhumanismus nabízí překonání přirozených principů daných člověku skrze umělé prvky, superstruktury či implantáty, které mají zajistit nové možnosti, funkce, zdravotní procesy či komunikaci. Ta je pochopitelně stále více přesouvána z reálného fyzického světa do umělého kyberprostoru, kde se nově (a s novou závislostí) uskutečňuje lidský život, vztahy, práce, odpočinek a sexualita. Starověké gnostické odmítnutí fyzického (Bohem stvořeného) světa tak dostává sofistikovanější háv, stejně jako *pompa diaboli*, která se již neskví v primitivních formách starověkých cirků a amfiteátrů, ale ve fantastickém a iluzionistickém světě médií a *showbusinessu*. S tím pochopitelně souvisí růst kontroly lidí usnadněné nyní výdobytky doby, jako jsou QR kódy, čipy a podobně. Nezračí se v tom všem

snaha (jakkoli chabá) imitovat pravého Stvořitele a Pantokratora, nahrazovat jím daný řád světa „světem“ paralelním a umělým se „zákonitostmi“ ušitými na míru svévoli, v němž mají vládnout nebo spíše ovládat samozvaní bohové?

Avšak kníže tohoto světa nikdy nemůže být skutečným Bohem, „Pánem pánů a Králem králů“ (viz Dt 10, 17; Zj 17, 14). Stvoření světa i svrchovaná vláda nad ním náleží jedinému, Vševládnému, o němž platí: „Cokoli Pánu zlíbí se, to činí, na nebi, na zemi i v hloubkách moří“ (Žl 135, 6). Když totiž „on otevře, nikdo nemůže zavřít, když on zavře, nikdo nemůže otevřít“ (Zj 3, 7). Jemu a jeho soudu je pak podroben i každý vzpurný tvor. Jestliže zde tedy ještě „vedeme zápas (...) proti knížatům a mocnostem, proti těm, kteří mají svou říši

tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší“ (Ef 6, 12), pamatujme, že to vše podléhá Kristově prozřetelnosti a vládě. On také „knížata a mocnosti odzbrojil, veřejně vystavil potupě a křížem nad nimi triumfoval“ (Kol 2, 15). Opření o něj a jeho kříž se máme v tomto boji osvědčit, získat zásluhu a být přiřazeni k těm, kterým se dostalo účasti na jeho vítězství. K němu, jenž je naším nejvyšším dobrem a posledním cílem, vzhlížíme, podle něj a jeho vůle vše pořádejme a u něj si vyprošujme pomoc. V ní budeme uschopněni rozeznávat a zamítat cetku a imitaci toho, který chtěl „vystoupat nad výšiny oblaků a vyrovnat se Nejvyššímu“ a držet se naopak toho, o němž je psáno: „Ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přiroze-

nost služebníka a stal se jedním z lidí (...) ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán“ (Fil 2, 6–8).

fr. Metoděj M. Němec OP

Metoděj M. Němec OP
dominikánský kněz

ZIMNÍ OBĚŤ: 53 MUČEDNÍKŮ Z JONEZAWY

V lednu 1629 byla tato skupina katolických věřících v japonské Jonezawě se svázanými rukama a růženci zavěšenými kolem krku štáta.

Při pohledu z nebe na mrazivou Jonezawu v zimě roku 1629 by bylo vidět, jak se na bíle pokryté zemi šíří karmínové květy, protože její plášť z panenského sněhu byl pokřtěn křesťanskou krví.

Přestože v Jonezawě na severu středního Japonska žilo mnoho katolíků, zdá se, že několik let unikala šógunovu dohledu. Snad proto, že její vládce Uesugi Kagekatsu byl neohroženým válečníkem, ignoroval šógun Hidetada jeho toleranci vůči křesťanům na tomto panství. Kagekatsu vládl Jonezawě až do své smrti v roce 1623, tedy do roku, kdy šógunát převzal Tokugawa Iemitsu.

Iemitsuovi působilo dábelké potěšení, když mohl osobně sledovat mučení křesťanů. Možná se tato záliba přenesla i na Kagekatsuova dědice Sadakatsua, protože v roce 1628, když vzdával hold Iemitsuovi v Edu (dnešní Tokio), poslal Sadakatsu domů příkaz, aby byli zaregistrováni všichni katolíci na jeho panství a nařídil jim vzdát se své víry.

Ishida Shuuri, vrchní soudce v Yonezawě a slušný člověk, který neměl zálibu

v nespravedlnosti, Sadakatsuovi oznámil, že na jeho panství žádní křesťané nejsou. Shuuriho přímý podřízený, který žárlil na jeho postavení, však Sadakatsuovi oznámil, že Yonezawa je ve skutečnosti plná katolíků.

22. prosince 1628 poslal Sadakatsu Shuurimu rozkaz, aby všechny katolíky, kteří nechtějí odpadnout od víry, usmrtil.

„Jsou jich 3 000,“ odpověděl Shuuri. To na čas utlumilo Sadakatsuovu touhu po vraždění – vyhladil by příliš mnoho svých vazalů a obětoval by značné příjmy z daní a velké množství pracovní síly.

Ale Sadakatsuovi dýchal na záda zvrácený šógun Iemitsu. Bylo třeba mu poskytnout nějakou úlitbu.

Mezi katolíky v Jonezawě vynikal Amagasu Yemon, pokřtěný Luís, vysloužilý samuraj. Sadakatsu nařídil Yemonovi a celé jeho rodině, aby se pod trestem smrti zřekli víry.

Shuuri považoval Yemona za dobrého přítele; aby svého přítele zachránil, sepsal souhrn deseti příkázání, jak si je nejlépe pamatoval, a podle svého názoru je vy-

lepšil ještě o jedno závěrečné příkázání, které nařizovalo samurajskou věrnost, a tento soupis předložil Sadakatsuovi. Poté ho požádal, aby se zamyslel nad tím, jak by mohli lidé, kteří jsou tak silně zakořeněni v ctnostech, představovat hrozbu pro stát. To na několik dní oddálilo nevyhnutelné; Yemonovi přátelé měli radost při pomyslení, že on a jeho rodina budou přece jen ušetřeni.

Neradovali se však dlouho. Ze Sadakatsuova hradu přišel přítel Yemona staršího syna Tayemona, aby mu oznámil, že celá rodina bude popravena. Tayemon ležel na lůžku s horečkou, ale při této zprávě vykřikl, že se uzdravil, vyskočil z postele, nasedl na koně a ujížděl to oznámit otci. Yemon příkázal okamžitě připravit rakve pro celou svou rodinu.

11. ledna 1629 dorazili do Yemona domu dva samurajové, aby mu s Shuuriho omluvou oznámili, že on i jeho rodina příštího rána zemřou. Yemon jim poděkoval a slíbil, že všichni budou připraveni odejít, jakmile budou zavoláni.

Protože Yemon a jeho dva synové byli

Mučedníci z Nagasaki (1622)

samurajové, odevzdali své meče, dlouhou katanu a kratší wakizaši, aby je předali Shuurimu, a slíbili, že ostatní své zbraně a kopí dodají zítra. Pro samuraje bylo vrcholem pokory vzdát se svých mečů.

Yemon se okamžitě chopil iniciativy – všichni budou mít na sobě svůj nejlepší oděv. Na popraviště půjdou ve velkolepém průvodu, protože oslaví svůj životní svátek. Yemon pak nabídl svým služebníkům, že jim zaplatí a pošle je na svobodu; všichni odmítli a trvali na tom, že chtějí zemřít pro Krista spolu se svým pánem. Totéž učinili i služebníci Yemonových synů Tayemona a Ichibyoa.

Celá rodina spolu se služebnictvem se shromáždila v Yemonově domě a strávila noc na modlitbách. Následujícího

dne, dvě hodiny před svítáním, dorazili dva Shuuriho úředníci, aby zahájili proces. Yemon je přivítal u dveří a odvedl je nahoru do patra, kde našli celou domácnost na kolenou oblečenou do svátečního oděvu, muže a chlapce s rukama svázanými za zády a růženci kolem krku a dámy s rozvázanými rukama a růženci v rukou. Dva dvanáctiletí chlapci, kteří sloužili jako pážata, vedli průvod, jeden z nich nesl vztyčené kopí s obrazem Panny Marie připevněným na jeho špičce a druhý nesl požehnanou svíci.

Před odchodem se mučedníci svěřili do ochrany Panny Marie, vstali a seřadili se na zasněžené ulici, aby zahájili svůj pochod. V čele kráčeli dva chlapci se vztyčeným obrazem Panny Marie, za

nimi následovala žena, kráčela sama před ní a v tiché úzkosti svírala růženec. Domnívám se, že její malá dcerka se choulila v náručí služebné Marie, která šla za nimi. Možná neměla to srdce konejšit své dítě, když je odnášeli na popraviště.

V odstupu za ženami šli muži s Yemonovými syny v čele. Každý měl ruce svázané za zády a na krku růženec, Yemon šel jako poslední. Zatímco lidé lemující ulici je v bázlivém tichu pozorovali, připojili se k nim cestou dva muži, křesťanští věřící jdoucí v klidu na smrt.

Když dorazili na popraviště, slunce už zářilo na obloze a vytvořilo ostrý kontrast mezi nedotčenou bílou pokrývkou rozprostřenou pod nebesy a karmínovými květy, které se brzy začaly šířit s každým novým seknutím meče – nejprve však všichni poklekli v modlitbě kolem vztyčeného obrazu Panny Marie.

Ženy a dívky byly státy jako první, po nich následovali muži a nakonec Yemon. Dvěma chlapcům, kteří průvod vedli, bylo mučednictví navzdory jejich protestům odepřeno a byli s pláčem posláni domů.

Toho dne mělo v Yonezawě následovat více mučednických obětí – 53 křesťanských duší vystoupilo chladným, křišťálovým vzduchem onoho lednového rána ke svému Stvořiteli, aby se nakonec schoulily v jeho čekající, milující náručí.

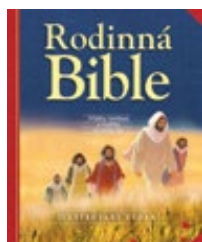
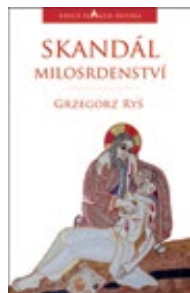
Luke O'Hara

National Catholic Register

Přeložil Pavel Štíčka

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Grzegorz Ryś: Skandál milosrdenství

Milosrdenství je velkým Božím tajemstvím a v očích lidí obrovským skandálem... Neklade si podmínky, nezná žádné hranice. Dává se zdarma.
Brož., 168 s., cena 249 Kč

Anna Mátiková FSP: Expedice Bible: základní výbava

Nabízí stručné, vkusně převyprávěné úryvky z biblických knih korespondující s otázkou k zamyšlení, jak dané Boží slovo aplikovat v životě.

Váz., 392 s., cena 599 Kč

Pokud si tyto tituly objednáte v našem e-shopu do 30. 4. 2022 a zadáte kód PAUMT03_SM nebo PAUMT03_RB, získáte ho s 20% slevou.

JEŽÍŠ MARCA CHAGALLA

Na Chagallově obraze *Bílé ukřižování*, který je nyní součástí sbírky Institutu umění v Chicagu, je Ježíš v talitu, tradičním modlitebním šátku, který nosili zbožní Židé, zejména chasidé.

Na hlavě má pokrývku, jakou mohli nosit pastýři. (Všichni židovští muži si při modlitbě tradičně pokrývají hlavu.) Sotva čitelný nápis nad Kristovou hlavou je latinské INRI a jeho aramejský překlad. Pod nohama má menóru. Je zřejmé, že Chagall chtěl zdůraznit Ježíšovo židovství.

Badatelka a historička umění Ziva Amishai-Maisels z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě píše, že Chagallovo ztvárnění slova „Nazaretský“ (*HaNotzri*) v „Ježíš Nazaretský, král Židů“ byla umělcova slovní hříčka, neboť slovo nazaretský se stalo jiným označením pro křesťana. Jak píše Amishai-Maisels, Chagall tedy „zdůrazňoval Ježíšův význam jak pro křesťany, tak pro židy, neboť židovský Ježíš s pokrytou hlavou a oděvem s třásněmi je také křesťan.“ (*Art Institute of Chicago Museum Studies*, roč. 15, č. 2, 1991)

(Je zajímavé si všimnout, že písmeno *nun* psali arabsky příslušníci Islámského státu na křesťanské domovy v Iráku a Sýrii. Jde o počáteční písmeno slova nazaretský a teroristé jím označovali ty, kdo měli být vyhnáni nebo popraveni. *Nun* či *nün* se v hebrejštině, aramejštině a arabštině píše podobně.)

V roce 1938, kdy Chagall „Bílé ukřižování“ namaloval, začínali Židé čelit nejhrošímu pronásledování v dějinách. Nacisté se o čtyři roky dřív stali největší německou stranou a brzy poté se Adolf Hitler stal kancléřem. Židé byli od roku 1934 systematicky zbavováni občanských práv. Byl založen Úřad pro rasovou politiku – základna „nadřazené rasy“ – a vznikl spolek Lebensborn, jehož cílem bylo šířit rasovou čistotu, mimo jiné prostřednictvím nemanželských svazků árijských žen s árijskými muži.

Hitler se stal z kancléře Vůdcem. Roku 1933 byl otevřen koncentrační tábor Dachau. Byl určen zejména pro politické vězně, ale další tábory brzy následo-

Marc Chagall: Bílé ukřižování (1938)

valy a jejich cílem bylo účinné vyhlazení evropských Židů a dalších „zvrácených“ národů.

A po celá třicátá léta až do začátku let čtyřicátých svět spal.

Chagall žil tehdy v Paříži a k namalování „Bílého ukřižování“ ho podnítily zprávy o pogromu Křišťálová noc a o dalších útocích na Židy.

Během Křišťálové noci („Noci rozbitého skla“, z 9. na 10. listopadu 1938) zaútočila nacistická polovojenská skupina *Sturmabteilung* („úderné oddíly“, SA) na židovské obchody, domovy, nemocnice a synagogy. Zhruba třicet tisíc Židů bylo zatčeno a posláno do koncentračních táborů. To všechno a ještě víc vměstnal Chagall do „Bílého ukřižování“, přestože scénu pogromu přesadil do svého rodné-

ho města Vitebsk (v dnešním Bělorusku).

Chagall si uvědomoval, do jakého nebezpečí by takový obraz jeho samotného a jeho rodinu uvrhl, pokud by Němci obsadili Paříž. Než k tomu roku 1940 došlo, Chagallovi uprchli do Marseilles, kde je nacisté zadrželi. Jako by očekávali film *Casablanca* z roku 1942, Chagallovi mířili do Lisabonu a doufali, že se odtud dostanou do New Yorku, což se jim, díky Bohu, podařilo, ale až poté, co byly Chagalovy obrazy v bednách, včetně „Bílého ukřižování“, nakrátko zabaveny – nejprve Němci v jižní Francii a pak španělskými fašisty na cestě do Portugalska.

Chagall byl možná naivní, když si myslel, že totalitní režim v Sovětském svazu, další baště antisemitismu, přijde evropským Židům na pomoc, ale je zjev-

né, že právě to vidíme v davu s rudými vlajkami v levé horní části obrazu.

Zbývajících půl tuctu výjevů je rozpoznatelných, byť konkrétní odkazy nepochopíme úplně. A nemůžeme umělci vyčítat, že si Rusko, svůj domov z dětství, idealizoval. To koneckonců dělaly i *New York Times*. Chagall býval komisařem pro výtvarné umění ve Vitebsku.

Když roku 1922 opustil SSSR, bylo to zčásti proto, že se ocitl na špatné straně toho, co znamenalo být sovětským revolucionářem. Jak to formuluje Talyja Zaxová, Chagalovo „doufání bylo příkladem pro doufání jeho země, křehčí, než byl kdo z revolucionářů ochoten připustit. Pro něj stejně jako pro ně byla rovnováha neudržitelná.“

Ruský antisemitismus byl zřejmý všem, a jak v *New York Times* v recenzi na Chagallův životopis píše Sarah Boxerová, „Chagalova slepota vůči sovětským hrůzám hraničí s chorobným stavem“.

Chagall během let vytvořil nejméně sto scén s ukřižováním a dělal vitrážové malby pro kostely. Nic ovšem nenasvědčuje tomu, že byl kryptokřesťan. David Lyle Jeffrey však uvádí, že Chagall byl blízkým přítelem Raissy Maritainové,

manželky filozofa Jacquesa Maritaina (oba konvertovali ke katolictví – ona od ortodoxního judaismu a Jacques z agnostického protestantismu). O Chagalovi říkala, že vždy maloval „*Christ étendu à travers le monde perdu*“ (Krista rozpraženého přes celý ztracený svět).

Ať už o Kristu uvažoval jen jako o mimořádném, morálním Židovi, nebo, což je méně pravděpodobné, jako o Mesiáši, Ježíš pro Chagalla vždy představoval naději, což znamená, že malířovo dílo vystihuje pravdu.

Určitě platí, že Chagall maloval ukřižovaného Krista hlavně z politických důvodů. Jak píše profesor Amishai-Maisels, Chagall se nikdy nesnažil „zobrazovat křesťanského Mesiáše..., nýbrž židovského mučedníka, který nechová žádnou naději na spásu“. Každopádně ne ve světě, jak ho tehdy Chagall viděl: ve světě, kdy samotní křesťané zapomněli na Kristovo poselství o míru a bratrství.

Byla to však jeho celoživotní vášeň. Svě první ukřižování, *Golgota* (nyní v Muzeu moderního umění v New Yorku), namaloval roku 1912 a maloval je až do začátku 70. let dvacátého století.

Dnes jsou židé i křesťané, sjednocení

v biblické tradici, stále víc terčem pronásledování, a to nejen v místě zrodu obou těchto náboženství – na nepřátelských místech, jež obklopují Svatou zemi –, ale také ve všech našich současných římských říších, kde proti Bohu povstávají noví, sekulární bohové.

Zbývá jen říct, že „Bílé ukřižování“ je jedním ze dvou oblíbených obrazů papeže Františka, přičemž tím druhým je „*Povolání sv. Matouše*“ od Caravaggia. Papež má dobrý umělecký vkus.

Brad Miner
The Catholic Thing
Přeložil Alena Švecová

Brad Miner
spisovatel, hlavní redaktor *The Catholic Thing*, spolupracovník Faith & Reason Institute a člen správní rady Aid to the Church In Need USA

VAROVÁNÍ PŘED POKLESEM PORODNOSTI

Časopis *Time* právě prohlásil generálního ředitele společnosti Tesla Elona Muska „Mužem roku“.

Time se v článku o Muskovi, nejbohatším muži světa, přirozeně zaměřuje na jeho mimořádnou kariéru zakladatele a generálního ředitele společností, které změnilly svět, jako jsou Paypal, Neuralink, SpaceX a samozřejmě Tesla.

Musk se však v poslední době dostal do zpráv i z jiného důvodu: varoval svět před nebezpečím, které představuje klesající celosvětová porodnost. „Nemohu to dostatečně zdůraznit: Není dostatek lidí,“ prohlásil Musk před několika týdny na summitu Rady vedoucích ředitelů deníku *The Wall Street Journal*. „Jedním z největších rizik pro civilizaci je nízká

a rychle klesající porodnost.“

Říci, že se jedná o neobvyklé sdělení z úst miliardáře, je slabé slovo. Od konce šedesátých let minulého století většina bohaté světové elity více či méně uvěřila ideologii kontroly populace, přesvědčena katastrofickými teoriemi lidí jako Paul Ehrlich, autor bestselleru *Populační bomba*.

Například miliardář Bill Gates a jeho dnes již bývalá manželka Melinda Gatesová věnovali obrovskou část svého majetku na snížení světové populace. Nedávny Gatesův dar ve výši 1,7 milionu dolarů výzkumnému týmu, který pracuje

na mužské antikoncepci, je pouhou špičkou ledovce. V roce 2017 Gatesova nadace oznámila, že během čtyř let věnuje na podporu „plánování rodiny“ více než 375 milionů dolarů, což je jen nejnovější část z mnoha finančních darů zaměřených na snížení populace.

Musk je však známý svou nezávislostí a mnohé jeho názory se vzpírají snadné kategorizaci. Není to poprvé, co bije na poplach před dlouhodobými škodlivými důsledky klesajícího počtu populace. Na začátku tohoto roku na Twitteru napsal: „Populační kolaps je potenciálně největším rizikem pro budoucnost civilizace“,

a odkázal na článek z *Wall Street Journal* o klesající porodnosti v USA.

Touto otázkou se vlastně opakovaně zabývá přinejmenším od roku 2017. V několika poznámkách z roku 2019 podotkl, že „většina lidí si myslí, že máme na planetě příliš mnoho lidí, ale ve skutečnosti je to zastaralý názor“.

Lidé jsou cenní

Musk má pravdu. Ačkoli je možná nejznámější osobou, která bije na poplach kvůli snižování populace, stále více politiků a ekonomů se začíná probouzet do reality, že svět bez dětí představuje obrovské problémy a rizika.

Studie zveřejněná v loňském roce v jednom z nejprestižnějších lékařských časopisů *The Lancet* předpovídá „dechberoucí“ propad celosvětové porodnosti do roku 2100. Jak uvedla BBC, „vědci očekávají, že počet lidí na planetě dosáhne kolem roku 2064 vrcholu 9,7 miliardy a do konce století klesne na 8,8 miliardy“.

„To je docela velký problém; ve většině světa dochází k přirozenému poklesu populace,“ říká profesor Christopher Murray. „Myslím, že je neuvěřitelně těžké se nad tím zamyslet a uvědomit si, jak velký problém to je; je to cosi mimořádného, budeme muset reorganizovat společnosti.“

Zatímco zastánci katastrofických teorií ohledně přelidnění považují lidi za přítěž, Musk uznává, že i z čistě praktického hlediska jsou lidé také (a převážně) přínosem. To znamená, že lidé nejsou jen biologické bytosti, které spotřebovávají zdroje. Jsou to také inteligentní bytosti, které využívají svou vynalézavost a kreativitu k vytváření dobrých věcí a ke změně světa k lepšímu.

To neznamená, že je zcela bezdůvodné obávat se pragmatických problémů, které s sebou nese rychlý růst populace. I papež svatý Jan Pavel II. v encyklice *Evangelium vitae* uznal, že v některých chudších zemích „existuje většinou vzestup porodnosti a takový přírůstek populace, který ještě ztěžuje podmínky omezeného ekonomického i sociálního rozvoje nebo i jen pomalého vzrůstu“. Tváří v tvář těmto problémům však, jak poznamenal Svatý otec, musí tvůrčí politici usilovně pracovat na zavádění „společných plánů a programů, zabývajících se jednak seriózní ro-

Lucas Cranach starší: Zahrada v Edenu (1530)

dinnou a sociální politikou, odpovídající dané kultuře, jednak náležitou výrobou a rozdělováním národního majetku“ namísto „politických rozhodnutí proti porodnosti“ (č. 16)

Navzdory důslednému vyvolávání strachu, které provází populační růst od doby, kdy Thomas Malthus v roce 1798 vydal svou „*Esej o principu populace*“, totiž rostoucí populace nepřinesla apokalyptické nemoci a hladomor, které Malthus předpovídal. Naopak, v posledních několika staletích došlo k nebyvalému pokroku v oblasti lidského zdraví a blahobytu, k rozsáhlému vymýcení dětských nemocí, obrovskému nárůstu dlouhověkosti a snížení celosvětového hladu, které se vymyká předpovědím i těch nejzarytějších optimistů.

Dokonce i Musk vidí, že lidé jsou něčím skutečně výjimečným a že jakékoli pokušení považovat lidi za „parazity“, kteří spotřebovávají zdroje – vzpomeňme na řečnění Agenta Smithe ve filmu *Matrix* – vychází z katastrofálního nepochopení nejen vrozené důstojnosti každé lidské bytosti, ale také praktických skutečností, jak lidé spotřebovávají zdroje: nikoli s nekontrolovanou dravostí hordy kobytek, ale s inteligencí a předvídatostí.

Katolický pohled na otázky týkající se populace

Jestliže i nekřesťan jako Musk vidí, že ideologie přelidnění je fatálně chybná,

musíme jít ještě hlouběji. V rámci křesťanského světonázoru jsou jednotlivé lidské osoby nejen potenciálním praktickým přínosem, ale také něčím mnohem, mnohem více: bytostmi stvořenými k obrazu a podobě Boží. Jak učí katechismus: „Jen člověk je povolán, aby sdílel poznáním a láskou Boží život... který je hlavním důvodem jeho důstojnosti... Lidský jedinec má osobní důstojnost, protože je Božím obrazem; člověk není jen něco, nýbrž někdo.“ (§ 356–357)

Katolická církev, zakořeněná v bohatém chápání nevýslovné důstojnosti každé jednotlivé lidské osoby, opakovaně varovala před zjednodušeným přístupem k řešení složitých problémů, který předpokládá, že řešením je odstranění lidských bytostí, které těmito problémy trpí. I v tom nejlepším případě tento pohled nevyhnutelně vede k cynickému paternalismu, který rozvojové země připravuje o svobodu, a v tom nejhorším případě k hroznému porušování lidských práv, jako je například politika nucených potratů a sterilizace, kterých jsme svědky například v Číně a Indii.

„Musíme se zříci sofistického názoru, podle něhož ‚být početní znamená odsoudit se k chudobě,“ řekl papež svatý Jan Pavel II. v projevu při zahájení Světového potravinového summitu v roce 1996. „Bylo by klamné domnívat se, že svěvolná stabilizace světové populace, nebo dokonce její snížení, může problém

Foto: Vladimír Vala / Člověk a Víra

hladu přímo vyřešit.“

V encyklice *Evangelium vitae* přirovnal svatý papež globalistické vůdce, kteří prosazují kontrolu populace v rozvojových zemích, k faraonovi, jenž nařídil zabíjet prvorozené syny zotročených Izraelitů hned po narození. Napsal:

Stejně se dnes chovají mnozí představitelé národů tohoto světa. Růst počtu obyvatel země, ke kterému dnes dochází, je pro ně cosi jako noční můra a obávají se, že chudší a lidnatější národy se stanou hrozbou pro prosperitu a bezpečí jejich zemí. Proto raději chtějí jakýmkoliv způsobem sami prosadit a zavést co nejširší kontrolu porodnosti, než přijmout a řešit tyto velmi obtížné otázky tak, aby byla plně zachována důstojnost lidské osoby a rodiny a ochráněno nedotknutelné právo každého člověka na život. Také použití finančních prostředků, které mají připraveny pro rozvoj těchto zemí, nespravedlivě podmiňují předcházejícím souhlasem s opatřeními proti růstu populace. (č. 16)

Svatý otec dodal, že každá snaha o řešení populačních otázek musí „vždy brát v úvahu a respektovat zvláštní a nezciitelnou zodpovědnost manželů a rodin“. Političtí představitelé jistě nikdy nemohou „používat metody, které se nesrovnávají s úctou k osobnosti a jejím základním právům, zejména k právu každého

nevinného člověka na život“. (č. 91)

„Z morálního hlediska je tedy nepřipustné, aby se pro regulaci porodnosti doporučovaly nebo nařizovaly takové metody, jako je antikoncepce, sterilizace a potrat,“ dodal. (č. 91)

Musk je na správné cestě

Je samozřejmé, že Muskovy názory nevznikly proto, že by se přiblížil bohatství katolického pohledu. Musk se koneckonců na problém dívá pouze z čistě praktického hlediska a upozorňuje nás na skutečnost, že klesající porodnost je předzvěstí rychle ubývající pracovní síly, stárnutí populace, snižování ekonomického výkonu, snižování daňových příjmů, obrovských demografických změn atd.

Je však na správné cestě. Tím, že uznává, že lidé jsou spíše zdrojem než přítěží, se alespoň částečně přibližuje k hlubšímu pochopení lidské osoby než takový Bill Gates, který zasvětil svůj život tomu, aby lidé nebylo více, než považuje za ideální.

„Plodte a množte se,“ řekl Bůh Adamovi a Evě v knize Genesis. Tato slova následují hned po pasáži, která zní: „I řekl Bůh: ‚Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby...‘ Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“ (Gn 1,28; 26–27).

Každý narozený člověk není jen dalšími ústy, která je třeba krmit, ale je obrazem samotného Boha, jiskrou božství na zemi, obdařenou rozumem a duchovní duší schopnou důvěrného spojení se samotným Bohem. Na pozemské úrovni je každý člověk další potenciální matkou, otcem, dcerou, synem, přítelem, dalším zaměstnancem, daňovým poplatníkem, vynálezcem a tvůrcem. Každý lidský život je životem nevýslovného bohatství: triumfů, smutků, radostí, úspěchů. Každý narozený člověk má schopnost dát světu něco, co nemůže dát žádný jiný člověk.

Zde se mi vybavují slova papeže Benedikta XVI. v *Caritas in veritate*:

Když společnost vykročí směrem k negaci a potlačování života, skončí tak, že už nebude nacházet motivaci a energii potřebnou k tomu, aby se nasadila do služeb pravého dobra pro člověka. Ztrácí se osobní a sociální vnímavost k přijímání nového života a také ochabují jiné formy přijetí užitečné v sociálním životě. Přijetí života utvrzuje morální energie a uschopňuje ke vzájemné pomoci. Pěstováním otevřenosti k životu mohou bohaté národy lépe pochopit potřeby chudých, vyhýbat se vynakládání obrovských ekonomických a intelektuálních zdrojů na uspokojování egoistických tužeb vlastních občanů a naopak prosazovat ušlechtilé jednání s vyhlídkou na morálně zdravou a solidární výrobu při respektování základního práva každého národa a každé lidské osoby na život. (č. 28)

A tak místo toho, abychom na lidský život reagovali strachem, jak to elita ovládající populaci dlouho dělala, měli bychom se jako civilizace radovat z každého nového života a odmítnout technokratické pokušení, které říká, že lepší svět můžeme vybudovat násilným spoutáním přírody pro naše malicherné cíle. Jak totiž správně varoval Musk, možná až příliš brzy zjistíme, že naše krátkozraká pýcha má nepřijemné následky.

P. Shenan J. Boquet
americký kněz, prezident HLI

P. Shenan J. Boquet
hli.org
Přeložil Pavel Štíčka

NACHÁZÍME SE V SITUACI, KTERÁ PŘEDZNAMENÁVÁ VLÁDU ANTIKRISTA

Před nedávnem se v knihkupectvích objevil nový titul Juana Manuela de Prada, v němž představuje svůj katolicismem ovlivněný pohled na kolektivní realitu dnešního Španělska.

V úvodu definuje, co *Una enmienda a la totalidad* nabízí: „Hrstku politických úvah (které vždy zahrnují teologické otázky) ve světle tradičního myšlení“.

Jak byste charakterizoval tradiční myšlení?

Je to způsob uvažování, který je protikladem ideologického myšlení. Kdybych ho měl shrnout do jedné základní charakteristiky, řekl bych, že má odlišný pohled na lidskou přirozenost. Na rozdíl od konceptu neustále se vyvíjejícího člověka, který předkládají nejrůznější ideologie, je člověk stabilní a uznává ve své přirozenosti „danost“, něco daného, neměnného.

A s touto vizí lidské přirozenosti je spojeno radikálně odlišné pojetí svobody. Svoboda hlásaná ideologiemi je prométheovská svoboda, je to sebeurčení, zatímco svoboda hlásaná tradičním myšlením, tedy křesťanským myšlením, je svoboda spojená s řádem bytí, s lidskou přirozeností.

Toto tradiční myšlení se tak vymyká obvyklým politickým kategoriím...

Liberalismus a marxismus, levice a pravice, konzervatismus a progresivismus sdílejí nesprávné předpoklady ohledně lidské přirozenosti a svobody. A když mluvím o lidské přirozenosti, mám na mysli specificky duchovní přirozenost, kterou ideologie buď neuznávají, nebo ji překrucují.

Když se na začátku knihy zmiňujete o těchto věcech, často se objevuje jméno Leonarda Castellaniho (1899–1981), kterému jste vždy projevoval věčnou vděčnost za to, že se pro vás stal velkým intelektuálním stimulem. V jakém smyslu, když tento argentinský jezuita nebyl systematickým myslitelem?

Juan Manuel de Prada. Foto: Inés Baucells / abc.es

Protože nejsem ani filozof ani systematický myslitel. Jsem spisovatel. A spisovatel nenabízí svůj pohled na svět systematicky uspořádaný, ale prolíná se jeho literární tvorbou. Právě to je na Castellanim pozoruhodné. Hledáte učitele, kteří se podobají tomu, čím alespoň trochu jste nebo předstíráte, že tím jste.

Dalším příkladem je Chesterton...

Ale Chesterton, i když postupem let byl v literárních kruzích tehdejší Anglie stále méně přijatelný, byl vždy autorem, kterému se v katolickém prostředí tleskalo, zatímco Castellani je spisovatelem, kterého oficiální katolický svět odmítá, a to mu dodává velmi silné lidské a intelektuální bohatství, které bylo pro mě také velmi přínosné.

Proč?

Když vidíte odmítavý postoj některých církevních kruhů k vám... Castellani mi pomohl to pochopit. Je to velmi poučné literární dílo, protože analyzuje všechny přirozené skutečnosti v nadpřirozeném a specificky eschatologickém světle, což je pohled, který ve velké části katolické kultury chybí.

Co přináší eschatologický pohled?

Kromě toho, že Apokalypsa je proroctvím, které k nám mluví o konci světa a dějin, je také knihou teologie dějin, která nás má naučit vidět ve znameních časů předobrazy konce času. Je to učení o předobrazu a naplnění: v lidských dějinách existují určité události, které jsou předobrazem konečného naplnění.

A připouštějí současné události tuto eschatologickou charakteristiku?

Není nutno chovat se, jako bychom žili v posledních časech, ale zjevně se jedná o velmi jasný předobraz. Nese všechny znaky posledních časů: řadu přírodních jevů – pohrom – doprovázených duchovním jevem: odpadnutím od víry. Velké soužení: je dokonale popsáno. Všechna znamení nám při eschatologickém čtení říkají, že jsme pohrouženi do jednoho z těch předobrazů, které nám umožňují nahlédnout a proniknout do apokalyptických tajemství. To je nezpochybnitelné. Neznamená to, že se nacházíme v době vlády Antikrista, ale zjevně se nacházíme v situaci, která tuto vládu Antikrista předznamenává.

Stále více despotických mocností zavádí cejch, bez něhož v některých zemích nemůžete pracovat ani cestovat, „ani kupovat ani prodávat“ (Zj 13,17)...

Tím nechci říci, že covidpas je znamením šelmy, ale jasně ho předznamenává. Takovéto eschatologické čtení je naprosto legitimní. Není to ani tak apokalyptické čtení v hrubém, neotesaném smyslu, který se tomuto výrazu někdy přisuzuje, ale v hlubokém pochopení smyslu dějin, nadpřirozeného výkladu událostí, které jsou nám předkládány jako čistě vědecká fakta nebo čistě politické události. Ne. Věřím, že ve všem, co se děje, je obsažen hluboký nadpřirozený smysl. Nejde o katastrofismus nebo něco podobného, ale musíme být ostrážiti. Koncentrace moci, které jsme svědky, je velmi specifickým rysem vlády Antikrista.

Což předvídal Robert Hugh Benson v knize Pán světa...

Kterou nám papež neustále doporučuje číst. Uvážlivě a kriticky, abychom věděli, co se děje. Skutečnost, že ti, kdo nás vedou do záhuby a zkázy, kdo vydávají nejrozporuplnější a nejnesmyslnější pokyny, kdo zamlčují neskrývané selhání ochranných opatření proti nákaze, vystupují před našimi zraky jako zachránci, je zcela konkrétním znamením vlády Antikrista.

Předtím jste se také zmínil o odpadlictví...

Je rozsáhlé. Nedávno jsem četl, že v Holandsku je nyní 60 000 praktikujících katolíků, zatímco před padesáti lety jich byly 3 miliony. Odpadlictví je obrovské, stejně jako zmenšování církve, a to nejen početně, ale také narůstá bezvýznamnost církve jako viditelného znamení Kristovy přítomnosti mezi lidmi. To jsou skutečnosti, které by nás měly přimět k zamyšlení nad tím, že se nepochybně nacházíme – přinejmenším – v předobraze, který jasně předznamenává, jaká bude poslední fáze lidských dějin před nebeským Jeruzalémem.

Není nebezpečné být posedlý koncem světa?

Neměli bychom být posedlí nebo propadat groteskním zvěstem o tom, že se blíží

Seven trumpets from the Bamberg Apocalypse – manuscript, created in a monastery on the island of Reichenau around 1000

konec, protože nevíme, kdy konec nastane. Mnoho lidí si dříve myslelo, že znamení časů ohlašují druhý příchod Krista. Castellani učí, že dějiny nepostupují lineárně, ale nejsou ani cyklické, jsou spirálovité a současně s tím, jak postupují, se pohybují zpět.

Kardinál Newman v jednom z kázání o Antikristu říká tajemnou věc, a to, že na konci časů, který je samozřejmě Božím záměrem, se nějakým způsobem podílí i člověk.

My věřící svými činy, modlitbami, nadějí a vírou také oddalujeme všechny ty nelítostné události posledních časů. To znamená, že my lidé jsme nějakým způsobem spojeni s Bohem a že naše činy, které mohou tento výsledek oddálit, jsou Bohu milé. Považuji to za velmi zajímavou úvahu. Nesmíme propadnout fatalismu, že neexistuje žádné řešení nebo že se nacházíme v konečné fázi dějin. To by byla velmi hrubá vize tváří v tvář této eschatologické vizi, která podle mého názoru musí mít širší horizont.

Jako kapitalistickou odsuzujete onu velkou sílu, která se utváří ve světě: jste obviňován z toho, že jste nepřítelem vlastnictví a volného trhu...

Kapitalismus je nepřítelem vlastnictví a trhu! Jedním z nástrojů, kterými zlo působí, že se lidé vzájemně stávají nepřáteli, je to, že když chceme něco obhajovat

nebo odsoudit, vycházíme z abstraktní představy. Mnoho lidí si myslí, že kapitalismus je volné tržní hospodářství, kde si svobodné subjekty konkurují a mohou směňovat své zboží. To nemá s dnešním skutečným kapitalismem nic společného. Nemůžeme propadnout platónskému, archetypálnímu pohledu na přirozené skutečnosti.

Tímto neobhajují nominalismus, ale to, co dnes máme, je globální, antikristovský kapitalismus, který soustřeďuje majetek a bohatství v několika málo rukou, který devastuje národní ekonomiky, který brání svobodnému rozvoji onoho ideálního trhu (dnes již čistě hypotetického), který ničí možnost drobného vlastnictví a důstojné práce. Dnešní kapitalismus je delokalizace, je to spekulace se surovinami, je to devastace národní výrobní struktury, je to nemožnost založit si vlastní malou firmu nebo mít práci s vyhlídkou na povýšení.

Proč jste použil výraz „antikristovský kapitalismus“?

Tento kapitalismus ve své oblundné, bezuzdné, globální fázi koncentrace majetku a bohatství je doprovázen jevem, který je rovněž velmi zřetelně protikristovský a který Chesterton postřehl již před sto lety, kdy bylo mnohem obtížnější jej vnímat (nicméně dnes je nám zcela zřejmý): a to, že tento kapitalismus je spojen s antinatalismem, s nenávistí k plazení.

Matthias Gerung: Čtyři jezdci z Apokalypsy (cca 1530–1532)

V čem spatřujete tuto nenávist?

V Chestertonově době se to projevovalo snahou o zabránění početí pomocí anti-koncepčních prostředků nebo léků, případně potratů. To vše je dnes nahrazeno vyzdvihováním určitých druhů úchylek, které nazývám „právo na manželství“. Globální kapitalismus má úmysly nejen čistě materiální, ale i duchovního řádu: vytvoření tohoto gigantického, specificky antikristovského tyрана, kterého velké osobnosti tradičního myšlení předvíдалy a který se dnes před našima očima stává skutečností.

A jaká je role levice, která se vydává za antikapitalistickou?

Na levici najdeme lidi, kteří si zaslouží úctu, protože přirozeným rozumem vnímají, co se děje, i když neúplně, protože jim chybí světlo víry. Jsou však v pasti, protože se stali zastánci oné údajně antikapitalistické levice, která je levicovým servilním přísluhovačem plutokracie. Tato levice již naprosto bezostyšně sundala masku a jejím úkolem je udržovat lidi v klamu a zavést je do ohrad, jak to vyhovuje plutokracii.

Pasolini to pochopil na přelomu 60. a 70. let: že nadcházející neokapitalistická revoluce – a má na mysli to, čím procházíme dnes – využije opoziční levicové síly jako praporečnický vyvolávající nadšení pro tuto revoluci.

Je důležité, abychom si to my kato-

líci uvědomovali. Už nemůžeme nadále přijímat myšlenkový rámec studené války: komunismus je špatný, kapitalismus dobrý. Mnohé se změnilo. Kapitalismus a komunismus se spojily. Hilaire Belloc to vnímal už před sto lety. V knize *The Servile State* se zamýšlí nad tím, že pokaždé, když se kapitalismus dostane do krize, má dvě možnosti, jak ji vyřešit: tradiční přístup a socialistický přístup. A pokaždé se sdruží se socialismem. Existuje sociální stát jako takový nebo kapitalistický stát s dotacemi...

Ale dnes je to něco mnohem hlubšího. Dnes nejde o záplatování kapitalistického řádu, ale o to, že z údajně komunistických pozic se pumpují lidské síly do globálního kapitalismu, který potřebuje zničit komunity, zničit sociální vazby, zničit rodiny, udělat z lidí kaši zcela závislou na svých „právech na manželství“, entity s Tinderem, ale bez autentické lásky, lidí, kteří se zrekli plození, kteří nechtějí tvořit rodinu. To je jediný způsob, jak lidem zajistit, aby neměli nic a byli šťastní.

Celý projekt sociálního inženýrství...

Jde o to, že falešná představa svobody jako sebeurčení musí změnit lidskou přirozenost. Lidská přirozenost touží po klidu, stabilitě, bytí. Sociální inženýři se neustále snaží změnit lidskou přirozenost a nabízejí vám pamlsky, abyste lidskou

přirozenost nevnímali jako stabilní, ale jako něco, co se průběžně mění.

Je to rouhavý výrok „na počátku byl čin“, který najdeme ve Faustovi?

Zlo se může převlékat za dobro a přejímat různé ideologické výklady, ale nakonec nikdy nebude schopno potlačit svůj původ, který je vyjádřen v biblické větě: „Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její“ (Gn 3,15). Nenávist zla k plození, k dětem, je neustále přítomná. Právě to stojí za potraty, za posedlostí, že děti by se neměly cítit dobře v pohlaví, které jim příroda dala. To vše jsou charakteristické rysy zla a sociální inženýrství ve snaze proměnit tuto zlou svobodu ve svobodu, která zakládá falešné lidské soužití, musí útočit na děti. To vysvětluje, proč se do dětských filmů dostávají zruďná poselství, proč se do škol zavádí genderová ideologie. A také to vysvětluje všechny nemoci duše, které se v dnešní době objevují a které jsou vyvolávány od nejtútlejšího dětství.

Patří sem i transhumanismus?

Ideologie vždy chtěly přinést ráj na zemi. Ideologie transgenderu a transhumanismu rovněž. Protože zaslepily jediný nadpřirozený způsob, jak se my lidé můžeme transhumanizovat – a tím je touha po věčném životě, který z nás dělá něco většího než pouhé lidské bytosti –, musí ho přenést do tohoto pozemského života. Ale tím, jak se pohybujeme směrem k antikristovské fázi dějin, jsou tyto přesuny z ráje na zem stále zvrácenější, stále zruďnější, zkrátka stále ďábelštější.

Carmelo López-Arias
Religión en Libertad
Přeložil Pavel Štička

Carmelo López-Arias
novinář, spisovatel

TICHÝ SKANDÁL UKRAJINSKÝCH NÁHRADNÍCH MATEK

Zatímco na Ukrajině zuří válka, žurnalistka Gabrielle Cluzelová se vrací k mlčení obklopujícímu náhradní matky, které jsou v této zemi, kde si mnoho Francouzů nechává počít dítě metodou umělého oplodnění a náhradního mateřství a po narození požaduje jeho urgentní repatriaci, ponechány svému osudu.

Francouzi, kteří jsou už několik dní zaplavováni informacemi, se domnívají, že o Ukrajině vědí všechno. Jedno hledisko však často zůstává skryté: Ukrajina je rájem náhradního mateřství. Kandidáti ze všech koutů zeměkoule se tam valí již několik let. Není to sice jediná země, která tuto praxi legalizovala, ale jak vloni v listopadu vysvětlila jedna Remešanka listu *Parisien*: „Ve Spojených státech to stojí sto padesát tisíc eur, na Ukrajině třikrát méně.“ V jiných levných zemích, jako je Nepál, Thajsko nebo Indie, je tato praxe zakázána cizincům. Před covidem se počet dětí počatých v systému náhradního mateřství odhadoval na čtyři tisíce ročně.

Osud náhradních matek – za své „služby“ dostávají deset až patnáct tisíc eur a firmám, které je zaměstnávají, vynášejí tučné marže – v této krizi by býval prošel bez povšimnutí, nebýt krátkého šotu, který odvysílala BFMTV a který vyvolal velký ohlas. Dvě Francouzky, které přijely na Ukrajinu vyzvednout si svou drahocennou objednávku, jež měla být už užitá dodána, se v něm svěřovaly se svými obavami a volaly o pomoc: jak se jim podaří vrátit se s dětmi domů vzhledem ke všem administrativním náležitostem, jimž je v bombardované zemi tak obtížné dostat?

Na sociálních sítích si mnozí uživatelé šokovaně všimli, jak malý zájem reportáž projevila o „náhradní matky“. Jedna z Francouzek se jen zmiňuje o neustálém přecházení jedné z mladých žen těsně před porodem z bytu do krytu a zpět. Poškození obalu by přece mohlo poškodit i zboží.

Podivuhodná výzva k pomoci. Každý student prvního ročníku práv ve Francii se

nicméně učí zásadu *Nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, „nikdo nesmí mít prospěch z vlastního protiprávního jednání“ – a náhradní mateřství ve Francii protiprávní je. Alespoň na papíře, protože ve skutečnosti se v myšlení lidí postupně prosazuje. V médiích probíhá regulérní masírování. Dne 29. června 2021, sotva pár hodin po přijetí návrhu „ani bio, ani etického“ zákona, Luc Le Vaillant, novinář listu *Libération*, netrpělivě požadoval okamžitý nástup náhradního mateřství¹: „Po umělém oplodnění musí přijít náhradní mateřství. Jen tak lze touhu po dítěti uspokojit opravdu u všech.“

Letos 9. února kanál *France 2* odvysílal televizní film s názvem *Qu'est-ce qu'elle a ma famille* („Co je špatného na mé rodině?“) inspirovaný knihou Marka-Oliviera Fogiela (který sám metodu náhradního mateřství využil) – ředitele BFMTV... O několik dní později jsme mohli Marka-Oliviera Fogiela v rodinném kruhu vidět na stránkách časopisu *Paris Match*. Politika malých krůčků ve společenských věcech funguje skvěle. Beztrčnost je nyní tak naprostá, že klinika umělého oplodnění Biotexcom se sídlem v Kyjevě i přes válku pokračuje ve své reklamní kampani: na sociálních sítích, jako je Facebook či Instagram, firma oznamuje další setkání ve Francii 12. a 13. března. Aby své klienty uklidnila, pokud jde o bezpečnost jejich objednávky, dokonce si dovoluje špetku situačního humoru: „*Make babies, not war*,“ dočteme se v jedné publikaci. Je přece třeba „touhu po dítěti uspokojit opravdu u všech,“ jak píše Luc Vaillant.

V roce 2018 vyšla studie doktora psy-

¹ Jde o zákon z dílny prezidenta Macrona přijatý roku 2019, který schválil i přes původní veto Senátu prostřednictvím Národního shromáždění Francie řadu eticky sporných věcí jako je umělé oplodnění svobodných žen a žen žijících v lesbickém svazku, z čehož vyplynul i zápis „dvou matek“ do rodného listu dítěte – tedy absolutní popření principu otcovství. Kromě jiného zákon obsahuje i další eticky problematické kroky jako jsou pokusy na lidských embryích [pozn. red.].

Foto: Lynsey Addario / nytimes.com

chologie Edgara Cabanase a socioložky Evy Illouzové s názvem *Happycratie - comment l'industrie du bonheur a pris le contrôle sur nos vies* („Happykracie, aneb Jak průmysl štěstí ovládl náš život“) – ve skutečnosti by se to však mělo nazývat „happykratura“. Autoři v ní kritizují „moc, která vzniká v důsledku přikazování štěstí.“ Cítit se dobře nyní nahrazuje činit dobro. Jestliže mé štěstí znamená neštěstí někoho jiného, je to jeho smůla. Co je nám po mladých matkách, u nichž jsme mateřství schválně rozparcelovali – jedna dítě odnosi, jiná je dárkyní vajíčka –, aby si dítě nakonec nemohly nechat? U některých z nich, jak píše list *Parisien*, se objeví rakovina, „možná související“ (sic) s opakovanou hormonální stimulací. Nebo, jak vypravuje jeden článek v *Sunday Times*, jsou dnes na příkaz svých bohatých zákazníků nuceny opouštět vlastní děti, aby odvezly do bezpečí ty, které čekají.

Umožní tato krize na Ukrajině upozornit na jejich vykořisťování?

Gabrielle Cluzel
novinářka

Gabrielle Cluzelová
Famille chrétienne
Přeložila Lucie Cekotová

BŮH CHCE ZAVÉST VE SVĚTĚ ÚCTU K MÉMU NEPOSKVRNĚNÉMU SRDCI

„Viděli jste peklo, kam se dostávají duše ubohých hříšníků. Aby je zachránil, chce Bůh ve světě zavést úctu k mému Neposkvrněnému Srdci. Jestliže lidé udělají, co vám řeknu, mnoho duší se zachrání a bude mír. Válka spěje ke konci. Nepřestanou-li však urážet Boha, vypukne za pontifikátu Pia XI. nová, krutější válka. Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vezte, že to je velké znamení, kterým Bůh dává najevo, že potrestá svět za jeho zločiny válkou, hladem, pronásledováním Církve a Svatého otce. Aby se tomu zabránilo, přijdu požádat o zasvěcení Ruska svému Neposkvrněnému Srdci a o smírné svaté přijímání o prvních sobotách v měsíci.“ Toto je znění poselství Panny Marie, který se zjevila pasáčkům ve Fatimě. Je velmi aktuální a reakcí na ně je i akt zasvěcení Ruska a Ukrajiny Srdci Naší Paní a Matky. Týž den, tedy v pátek 25. března, se k Svatému Otci připojí celý svět. Papež František zve také nás, věřící laiky, abychom se k modlitbě přidali. Situace je velmi složitá a vyhrčená. Štěpí vztahy mezi lidmi, rozděluje a způsobuje, že se mnozí musí stáhnout z veřejného prostoru a svá mínění si nechat pro sebe, aby nebyli šmahem odsouzeni, když si nemyslí to, co ostatní. Ale bylo to někdy jinak?

Zpátky ke Svatému Otci – na slavnost sv. Josefa byla zveřejněna nová apoštolská konstituce o římské kúrii a její službě Církvi a světu. Mnohá média po celém světě zprávu otitulkovala slovy jako „revoluce v církvi“, „papež uvádí do vatikánských funkcí ženy“, „konečně reforma“, „laikům bude patřit řízení církve“ apod. Ale nic se neří tak horké, jak se to uvaří. Preambule konstituce připomíná, že každý křesťan je učedníkem misionářem a že každý může být jmenován do kuriálních řídicích funkcí na základě zastupitelské

Kopie zázračné sochy Panny Marie Fatimské ve Lvově, kam dorazila 17. března 2022 z Portugalska. V kostele Narození Panny Marie zůstane do 15. dubna. Foto: Alexander Savransky / ugcc.ua

pravomoci Petrova nástupce: „Každý křesťan je na základě křtu učedníkem misionářem v té míře, v jaké se setkal s Boží láskou v Ježíši Kristu. To nelze nebrat v úvahu při aktualizování kurie, jejíž reforma proto musí počítat se zapojením laiků a žen, a to i do řídicích a odpovědných funkcí,“ cituje znění konstituce *Ra-dio Vaticana*.

Narazila jsem na text reflektující článek serveru *IDnes* o osudu ukrajinských náhradních matek a novorozenců dětí, které měly představovat „zboží“ pro zahraniční rodiče–objednatelé. V obsahu toho článku bylo pohoršení, skutečný zármutek a soucit. Televizní reportáž *CNN* ale uvedla: „Novorozeňata náhradních matek uvízla na Ukrajině“. Je to tak, Ukrajina představuje rezervoár náhradních matek; chudé Ukrajinky za částku menší než je hodnota slušného auta poskytnou svou dělohu a předají takto narozené dítě těm, kdo si je zaplatili. Válka

obnažila tento obchod s lidmi, ale jsme už v takovém rozkladu, že v mainstreamovém vnímání nám je líto těch rodičů, co si zaplatili a objednané „zboží“ z Ukrajiny nedorazilo. Vlastně dáváme tímto do rukou agresora další zbraň. Ideální materiál pro propagandu, která provází každou válku. Stačilo by poukázat na rozklad liberálního Západu s tím, že obsazení Ukrajiny má tuto část Evropy ochránit před obchodem s bílým masem, s dětmi, před masovou propagandou homosexuálního životního stylu, před rozdrčením slovníku tak, aby zmizelo dvojí jasně vymezené a Bohem stvořené pohlaví, před záplavou snah o legalizaci eutanázie, před nabídkou pro pubescenty, aby se pro jistotu zkusili hormonálně pozastavit ve vývoji a případně si zkusili, jaké to je být binární či vůbec jiný... Pokoj Ukrajině a celému světu!

–zd–